

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2TdoVS/1/2024
Identifikačné číslo spisu: 9523100465
Dátum vydania rozhodnutia: 19.06.2024
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2024:9523100465.3

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z jeho predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Beáty Javorkovej, JUDr. Emila Klemaniča a JUDr. Petra Kaňu v trestnej veci obvineného Mgr. A. A. pre zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Tr. zák. na verejnom zasadnutí konanom 19. júna 2024 v Bratislave o sťažnosti obvineného Mgr. A. A. proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 21. marca 2024, sp. zn. 5 Tost 6/2024, takto

rozhodol:

Podľa § 193 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku sťažnosť obvineného Mgr. A.G. A. zamietla.

Odôvodnenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) napadnutým uznesením podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku rozhodol, že sudcovia JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a JUDr. Marián Mačura nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci Mgr. A. A. vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 6/2024.

Sťažovateľ podal voči uvedenému rozhodnutiu sťažnosť v zákonnej lehote (18. apríla 2024), a to do 3 pracovných dní odo dňa oznámenia napádaného uznesenia (15. apríla 2024), pričom túto odôvodnil podaním zo dňa 29. apríla 2024 a následne doplnil písomnými dôvodmi sťažnosti prostredníctvom podania zo dňa 30. apríla 2024.

Esenciálnou skutočnosťou vo vzťahu k napádanému uzneseniu bola nasledovná časť námietky zaujatosti smerujúcej proti členom senátu 5T: „Podľa sprostredkovaných informácií určité skutočnosti, resp. dôkazy, na základe ktorých sa malo rozhodovať vo veci extradície, boli zabezpečené protispoločenskou činnosťou niektorých vo veci zainteresovaných osôb, o čom som informoval aj JUDr. O. X., LL.M. pár týždňov pred jeho vymenovaním do funkcie špeciálneho prokurátora, nakoľko tieto informácie sa týkali aj jeho osoby. Pri preukázaní, že tieto informácie sú pravdivé, by som mohol nadobudnúť postavenie významného svedka v prípadnom trestnom konaní. V prípade, ak by však došlo k „účelovému odsúdeniu“ mojej osoby, moja prípadná výpoveď tohto údajného protispoločenského konania v extradičnom prípade pána I. I. by bola eliminovaná pre oslabenie dôkaznej sily mojej výpovede

spôsobenej možným odsúdením. Práve táto skutočnosť, táto snaha JUDr. O. X., LL.M. je v pozadí môjho účelového trestného stíhania, kde ako „korunný“ svedok vystupuje jeho bývalý klient, ktorého zároveň zastupuje JUDr. K. H., advokát z M. O. D. U. X., organizačná zložka.“

Podstata námietky zaujatosti obvineného teda spočívala v tvrdení, že údajný blízky vzťah členov senátu 5T najvyššieho súdu s JUDr. O. X., LL.M. narúša vidinu spravodlivého rozhodnutia vo veci, nakoľko z dôvodu, za akých procesných ako aj skutkových okolností došlo k jeho obvineniu a následnému obžalovaniu, nadobudol presvedčenie, že ide o akt pomsty a úhybného manévru zo strany JUDr. O. X., LL.M.

Tento údajný vzťah jednotlivých členov senátu 5T s JUDr. O. X., LL.M. obvinený podrobne rozobral, pričom nosné argumenty možno replikovať nasledovne:

Vo vzťahu k JUDr. Jurajovi Klimentovi obvinený poukázal na vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta k stretnutiu s JUDr. O. X., LL.M. v priestoroch advokátskej kancelárie (strana 7 napádaného uznesenia), že išlo v jeho prípade o advokáta a bývalého ministra spravodlivosti a uvedené stretnutie malo „...vyslovene pracovný charakter“. Obvinený ďalej uviedol, že aj on sám zastával funkciu ministra spravodlivosti, pričom je taktiež advokátom a z uvedeného dôvodu je presvedčený, že takéto stretnutia nie sú a ani nemôžu byť postavené na báze profesionálnych kontaktov a čisto pracovných stretnutí vyplývajúcich čisto len z postavenia dotknutých osôb, hlavne ak sa neuskutočňujú pod záštitou určitej verejnoprávnej inštitúcie alebo na to postavením určenej autority a už vôbec nie, keď k stretnutiam dochádza v súkromnej/advokátskej kancelárii aktívneho obhajcu. Podľa názoru obvineného malo uvedené stretnutie nie pracovný ale priam politicko-priateľský charakter, nakoľko ich stretnutie sa aj podľa sudcu JUDr. Juraja Klimenta „týkalo otázok reforiem justície“.

Okrem uvedeného obvinený poukázal aj na ďalšie vyjadrenia JUDr. Klimenta, a to napríklad podľa obvineného výstižne viditeľné subjektívne a zaujaté vyhlásenia vo vzťahu k blogu obvineného s názvom „Kde sa vytratilí základné zásady trestného práva?“ uverejneného na portáli blog.sme.sk dňa 7. decembra 2020, ku ktorému mal JUDr. Juraj Kliment uviesť nasledovné: „Pokiaľ ide o obvineným Mgr. A. A. uvádzané blogy v denníku N., v ktorých sa mal kriticky vyjadrovať k rozhodovacej činnosti senátu 5T a prioritne k mojej vlastnej, považujem za potrebné uviesť, že išlo vyslovene o subjektívne názory obvineného bez znalosti spisov a konkrétnych súvislostí, vzhľadom k tomu som ani nepovažoval za vhodné a potrebné na tieto reagovať.“

Obvinený tiež poukázal na (podľa jeho názoru) zaujaté vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta: „Pre mňa je ale výzvou, aby sudcovia konečne pochopili, že politici nemajú byť pre nás partnerom, ak máme byť skutočne treťou mocou v štáte. Tou musíme byť vždy bez ohľadu na to, kto je aktuálne pri moci. Vlády sa vymieňajú, ale my tu zostávame. Keď budeme rozhodovať a uplatňovať právo tak, ako by sa malo, budeme pre politikov skutoční reprezentanti a nie slúžka a časť, s ktorou môžu donekonečna manipulovať“ (strana 12 napádaného uznesenia), kde mal obvineného ako bývalú politicky činnú osobu automaticky kategorizovať ako svojho „oponenta“, u ktorého tým mal predikovať možnosť manipulácie.

Vo vzťahu k JUDr. Petrovi Štiftovi okrem už uvádzaných skutočností uviedol, že pre posúdenie zaujatosti nie je dôležité, či ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky má alebo nemá určité kompetencie vo vzťahu k vymenovaniu určitej osoby za sudcu, nakoľko dôležité pre posúdenie je, že v minulosti sa tento výbor parlamentu, ktorého bol v určitom období členom aj obvinený, niekoľkokrát vyjadril negatívne. Ak by vymenovanie za sudcu osoby JUDr. Petra Štifa bola čo i len v čiastočnej kompetencii tohto výboru, k jeho vymenovaniu by podľa obvineného nedošlo, a to práve na základe zhodných konštatovaní členov tohto výboru naprieč politickým spektrom, vrátane osoby obvineného, z dôvodu už uvedeného konštatovania.

Zároveň uviedol, že JUDr. Peter Štift pôsobil na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky v čase, keď bol ministrom spravodlivosti JUDr. O. X., LL.M.

Vo vzťahu k JUDr. Mariánovi Mačurovi uviedol, že tento vykonával stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky v čase, keď tam pôsobil aj JUDr. O. X., LL.M.

Obvinený na základe uvedeného považuje napádané rozhodnutie za nezákonné a nesprávne a požaduje, aby najvyšší súd v zmysle § 194 ods. 1 písm. a) Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a rozhodol o námietke zaujatosti tak, že JUDr. Juraja Klimenta a JUDr. Petra Štífta, sudcov najvyššieho súdu a JUDr. Mariána Mačuru, dočasne prideleného sudcu na najvyššom súde, vylučuje z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci obvineného Mgr. A. A. vedenej na najvyššom súde pod sp. zn. 5 Tost 6/2024.

Iný senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky [§ 32 ods. 5 písm. d) Trestného poriadku, § 18 ods. 1 veta druhá zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov] po zistení, že sťažnosť obvineného spĺňa všetky formálne podmienky, preskúmal v súlade s § 192 ods. 1 Trestného poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia ako i konanie jemu predchádzajúce a dospel k záveru, že podaná sťažnosť nie je dôvodná.

Podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku je z vykonávania úkonov trestného konania (okrem iných) vylúčený sudca, u ktorého možno mať pochybnosť o nezaujatosti pre jeho pomer k prejednávanej veci, alebo k osobám, ktorých sa úkon priamo týka, k obhajcovi, zákonnému zástupcovi, splnomocnencom alebo pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní.

Úvodom sťažnostný senát poukazuje na dvoj etapové posudzovanie nestrannosti konkrétneho sudcu podľa ustálenej judikatúry EŠLP (napríklad Kyprianou v. Cyprus, č. sťažnosti 73797/01 z 15. decembra 2005, Le Compte, Van Leuven a De Meyere v. Belgicko z 23. júna 1981, Hauschildt v. Dánsko z 24. mája 1989; Micallef v. Malta z 15. októbra 2009 alebo Lindon, Otchakovsky-Laurens a July v. Francúzsko z 22. októbra 2007 a ďalšie), a to prostredníctvom subjektívneho a objektívneho testu nestrannosti.

Prostredníctvom prvého z nich sa posudzuje a zisťuje osobný postoj (presvedčenie) konkrétneho sudcu vo vzťahu ku konkrétnemu prípadu a teda jeho subjektívna (skutočná) zaujatosť. Je teda povinnosťou sťažnostného súdu skúmať (ne)existenciu skutočností vyvracajúcich domnienku nestrannosti sudcu, pričom tieto skutočnosti musia spočívať v osobnom vnútornom presvedčení sudcu a musia byť objektivizované napríklad v podobe overených výrokov sudcu alebo v jeho správaní sa navonok.

Požiadavka nestrannosti súdu (sudcu) vyplýva z čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 141 ods. 1 ústavy, ako aj z čl. 6 ods. 1 dohovoru. Nestrannosť sa obyčajne definuje ako neprítomnosť predsudku (zaujatosti) a stranickosti. V judikatúre Európskeho súdu pre ľudské práva v Štrasburgu, na ktorú nadväzuje aj judikatúra ústavného súdu, sa rozlišuje nestrannosť subjektívna a nestrannosť objektívna. Subjektívne chápanie nestrannosti je posudzovaním správania súdu (sudcu). Subjektívna nestrannosť sa prezumuje, až kým nie je dokázaný opak, čo však je zriedkavý prípad. Nestrannosť z hľadiska správania sudcu je vlastne nedostatok subjektívnej nezaujatosti, o ktorom svedčí správanie sudcu (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 46/05 z 29. júna 2005).

O nestrannosť musí dbať predovšetkým sudca sám. Pri výkone súdnictva má zachovať vecný prístup za každých okolností. Musí mať dostatok schopnosti ovládať nielen svoje konanie, ale tiež sféru svojich vnútorných pocitov. Nesmie dopustiť, aby v ňom niektorá skutočnosť týkajúca sa prejednávanej veci vyvolala pocity zakladajúce pochybnosti o jeho nezaujatosti. Súčasťou takto vnímaného vecného prístupu sudcu k prejednávanej veci a k účastníkom konania je tiež schopnosť sudcu vyrovnávať sa vnútorne s prípadnými námietkami účastníkov v priebehu konania a s eventuálnou kritikou jeho konania. Pokiaľ by sudca (mimo iného) takúto schopnosť nemal, nebol by spôsobilý vykonávať funkciu sudcu (uznesenie najvyššieho súdu z 19. júla 2010, sp. zn. 1 Nc 17/2010).

Najvyšší súd replikuje, že inštitút vylúčenia sudcov z vykonávania úkonov trestného konania je jedným z prostriedkov zabezpečenia ústavnej požiadavky nestrannosti sudcov v konaní. Nestrannosť možno definovať ako absenciu predsudku, zaujatosti, a možno ju posudzovať jednak z hľadiska vnútorného

psychického vzťahu sudcu k veci a k jednotlivým subjektom konania, t. j. z hľadiska toho, čo si sudca myslí pro foro interno (ide o tzv. subjektívny prístup), a na druhej strane z hľadiska vonkajších záruk nestrannosti, ktoré sudca poskytuje (tzv. objektívny prístup). Zaujatosť sudcu vo vzťahu k veci sa dá označiť ako stav, keď je sudca osobne zainteresovaný na výsledku konania, keď má na výsledku konania osobný záujem alebo vopred také poznatky o veci, ktoré by mal získať až v priebehu konania a ktoré môžu ovplyvniť jeho nestrannosť v rozhodovaní, a podľa ustálenej súdnej praxe aj skutočnosť, že sudca bol sám poškodený trestným činom, ktorého sa majú týkať procesné úkony, resp. ním boli poškodené jemu blízke osoby. Zaujatosť sudcu vo vzťahu k subjektom konania predpokladá určitý právne významný (t. j. priateľský, príbuzenský alebo iný intenzívny) vzťah, v dôsledku ktorého vzniká objektívna pochybnosť o jeho nestrannosti (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Ndt 21/2015 z 19. marca 2014).

Zároveň je potrebné dodať, že subjektívne hľadisko sudcovskej nestrannosti sa musí podriaďovať prísnejšiemu kritériu objektívnej nestrannosti. Za objektívne však nemožno považovať to, ako sa nestrannosť sudcu len subjektívne niekomu javí, ale to, či reálne neexistujú okolnosti objektívnej povahy, ktoré by mohli viesť k legitímnym pochybnostiam o tom, že sudca určitým, nie nezaujatým vzťahom k veci disponuje. Aj pri zohľadnení teórie zdania môže byť sudca vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci iba v prípade, keď je celkom zjavné, že jeho vzťah k veci, účastníkom alebo ich zástupcom dosahuje taký charakter a intenzitu, že aj napriek zákonom ustanovenej povinnosti nebude môcť rozhodovať „sine ira et studio“, teda nezávisle a nestranne (uznesenie najvyššieho súdu sp. zn. 5 Cdo 140/2011 zo dňa 22. augusta 2012).

K subjektívnej nestrannosti

Z pohľadu subjektívneho testu nestrannosti je potrebné odkázať na jednotlivé vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru, uvedené v napádanom rozhodnutí, z ktorých vyplýva, že ani jeden z uvedených sudcov sa necíti byť zaujatým v danej veci obvineného.

Z vyjadrenia JUDr. Juraja Klimenta vyplýva, že pokiaľ ide o obvineným namietané blogy v denníku Sme, v ktorých sa mal kriticky vyjadrovať k rozhodovacej činnosti senátu 5T a prioritne k nemu samému, išlo vyslovene o subjektívne názory obvineného bez znalosti spisov a konkrétnych súvislostí, vzhľadom k čomu ani nepovažuje za vhodné a potrebné na tieto reagovať. Pokiaľ ide o medializované stretnutia JUDr. Juraja Klimenta s JUDr. O. X., LL.M., uvedené stretnutie malo mať vyslovene pracovný charakter. Zároveň dodal, že v posudzovanej trestnej veci bývalý špeciálny prokurátor JUDr. O. X., LL.M. nie je a ani nebol dozorovým prokurátorom a rovnako tak nevykonal žiaden procesný úkon. K zvyšným okolnostiam uvádzaným obvineným JUDr. Juraj Kliment uviedol, že sú založené na iných dôvodoch ako sú tie podľa § 31 ods. 1 Tr. por., o ktorých sa podľa § 32 ods. 6 Tr. por. nekoná.

Z vyjadrenia JUDr. Petra Štífta vyplýva, že nevie o žiadnych skutočnostiach, ktoré by zakladali pochybnosť o jeho nezaujatosti pre pomer k veci alebo k obvinenému a iným osobám podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku. Zároveň sa vyjadril, že vzťah s JUDr. O. X., LL.M. mal pracovno-kolegiálny, vyplývajúci z výkonu pracovnej činnosti na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky, o čom svedčí skutočnosť, že po jeho odchode z tohto ministerstva v roku 2005 neudržiavali žiadny reálny kontakt a ich stretnutia boli náhodné, resp. vyplývajúce z výkonu jeho funkcie sudcu. Zároveň dementoval, že by sa zúčastnil nejakej oslavy okrúhlych narodenín JUDr. O. X., LL.M. K námietke obvineného ohľadom absolvovania justičnej skúšky uviedol, že splnenie podmienok pre jej vykonanie posudzovala daná skúšobná komisia a orgány verejnej moci na to určené Ústavou SR a zákonom pred vymenovaním do funkcie sudcu. Dodal, že zákon v tejto otázke neupravuje právomoc pre ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky.

Dočasne pridelený sudca JUDr. Marián Mačura sa k námietkam obvineného vyjadril tak, že sa necíti byť subjektívne zaujatým, pričom bližšie sa vyjadriť nemôže, keďže obvinený vo vzťahu k jeho osobe neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti.

Možno teda jednoznačne uviesť, že žiadne z vyjadrení menovaných sudcov nenasvedčuje tomu, že by pociťovali zaujatosť a deklarovali by neschopnosť objektívne a nezaujato rozhodnúť v danej veci obvineného. Nemožno tiež pozorovať žiadnu inú skutočnosť, ktorá by čo i len náznakom prisvedčovala existencii ich subjektívnej zaujatosti, a to napriek vyjadreniam obvineného. Sťažnostný súd má za to, že uvedeného si je vedomý aj sám obvinený, keďže v sťažnosti uviedol, že: „Keďže subjektívne hľadisko je pomerne ťažko kvantifikovateľné, nakoľko jednak vnútorný postoj sudcu je možné reprodukovat', ale aj kapacita jednotlivcov je v tomto smere rôzna, preto býva práve objektívna stránka nestrannosti tou časťou, ktorej sa v praxi prikladá väčší dôraz“.

K objektívnej nestrannosti

V prípade objektívneho testu nestrannosti sťažnostný súd skúma (ne)existenciu takých skutočností, ktoré sú spôsobilé vzbudzovať pochybnosti o nestrannosti sudcu, pričom platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nepostačuje, aby bol sudca subjektívne nestranný, ale je nevyhnutné, aby sa tak objektívne aj javil. Je teda potrebné zodpovedať otázku, či intenzita a povaha vzťahu sudcu k prejednávanej veci vyžaruje nedostatok nestrannosti súdu.

Pochybnosti o objektívnej nestrannosti sudcu, ktoré sú dôvodom na jeho vylúčenie podľa § 31 ods. 1 Trestného poriadku, môže sudca vzbudzovať, ak sa vlastnou aktívnou činnosťou dostane do osobného konfliktu s procesnou stranou alebo jej právnym zástupcom. O takú situáciu môže ísť, ak reakcia sudcu na vyjadrenie strany budí dojem, že si od nej nedokázal udržať požadovaný odstup (rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Chmelř proti Českej republike zo 7. júna 2005, č. 64935/01). Sudca môže byť subjektívne absolútne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, funkciu, ktorú vo veci vykonával, alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, k stranám konania, k ich právnym zástupcom, k svedkom a pre pomer k inému orgánu činnému v tomto konaní. Rozhodujúce pritom nie je stanovisko sudcu, že sa necíti byť subjektívne zaujatý, ale existencia objektívnych skutočností, ktoré vzbudzujú pochybnosť o jeho nestrannosti v očiach strán konania a verejnosti. Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho hľadiska sudcu, ale podľa vonkajších objektívnych skutočností. V danom prípade už vzhľadom na vyššie uvedené platí tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký javiť aj objektívne v očiach účastníkov konania. Spravodlivosť nielenže má byť vykonávaná, ale sa musí aj javiť, že má byť vykonávaná. Mal by byť vylúčený každý sudca, u ktorého existuje opodstatnená obava, že nie je celkom nestranný, pretože v stávke je dôveryhodnosť (Uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2TdoVS/2/2021 z 5. októbra 2021).

Z pohľadu objektívneho nemožno nevziať do úvahy, že sudca síce môže byť subjektívne nestranný, ale i napriek tomu môže byť jeho nestrannosť vystavená oprávneným pochybnostiam vzhľadom na jeho status, rôzne funkcie alebo vzhľadom na jeho pomer k veci, účastníkom konania, ich právnym zástupcom, svedkom a pod. Inými slovami, nemožno neprihliadnuť na tzv. teóriu zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale sa musí ako taký javiť aj objektívne v očiach účastníkov konania (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II. ÚS 285/2015 z 3. septembra 2015)

Objektívna nestrannosť sa neposudzuje podľa subjektívneho stanoviska sudcu, ale podľa objektívnych symptómov. Sudca môže subjektívne rozhodovať absolútne nestranne, ale napriek tomu jeho nestrannosť môže byť vystavená oprávneným pochybnostiam so zreteľom na jeho štatút, či funkcie, ktoré vo veci vykonával. Práve tu sa uplatňuje tzv. teória zdania, podľa ktorej nestačí, že sudca je subjektívne nestranný, ale musí sa ako taký aj objektívne javiť v očiach strán. Z doterajšej judikatúry možno vyvodit', že do rámca skutočností spochybňujúcich nestrannosť súdu z objektívneho hľadiska patria predovšetkým rôzne prípady inkompatibility, teda situácie, kedy sudca rozhodujúci o veci mal s ňou do činenia predtým, resp. v jej skoršej fáze v inom postavení, napríklad ako vyšetrovateľ, či prokurátor. Ďalej patria do tejto skupiny prípady, keď vo veci koná miestne alebo vecne nepríslušný súd, alebo sudca, ktorý podľa rozvrhu práce nie je zákonným sudcom (Nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I. ÚS 46/05 z 29. júna 2005).

Podľa obvineného je pre objektívne posúdenie prípadu rozhodná už tá okolnosť, že nie sú vyvrátené alebo vysvetlené objektívne podozrenia zo zaujatosti jednotlivých sudcov senátu 5T kvôli ich nechote alebo nemožnosti tieto podozrenia vyvrátiť, pričom napriek tomu trvajú na svojej nestrannosti.

Vylúčenie namietaných sudcov nemôže spôsobiť iba samotná existencia vzťahu k JUDr. O. X., LL.M, keďže tu nejde o vzťah príbuzenský, ale vzťah, ktorý JUDr. Juraj Kliment a JUDr. Peter Štíft hodnotia ako výlučne pracovný a neprerastajúci do nadštandardnej (priateľskej) roviny, pričom obvineným deklarovaný nadštandardný vzťah namietaných sudcov nebol žiadnym spôsobom preukázaný. Pokiaľ ide možný vzťah JUDr. Mariána Mačuru s JUDr. O. X., LL.M., tento fakticky (v akejkoľvek rovine) absentuje, keďže by bolo v rozpore so základnými logickými ako i právnymi zásadami vyvodzovať existenciu nadštandardného vzťahu (ktorý sa v prípade vylúčenia sudcu z konania vo veci výslovne vyžaduje) len zo samotnej skutočnosti, že menovaný sudca mal v minulosti absolvovať odbornú stáž na Ministerstve spravodlivosti Slovenskej republiky. Zároveň je potrebné uviesť, že JUDr. O. X., LL.M. v danej veci nevykonával dozor nad zachovávaním zákonnosti v prípravnom konaní a ani nepodával obžalobu proti obvinenému.

Námietka obvineného, že sa JUDr. Juraj Kliment „vyhol k priamemu vyjadreniu ohľadom jeho zaujatosti z dôvodu jeho politickej angažovanosti“, ktorá by podľa sťažovateľa mala deklarovať jeho zaujatosť, túto žiadnym spôsobom nedeclaruje. Tvrdenie obvineného, že absencia reakcie zo strany namietaného sudcu je skutočnosť vyvracajúca domnienku nestrannosti, je mylná, keďže možnosť vyjadriť sa k namietaným skutočnostiam voči osobe sudcu ako aj rozsah a spôsob takéhoto vyjadrenia reprezentujú iba jeho možnosť - subjektívne právo a nie zákonnú povinnosť. Ohľadom údajných stretnutí JUDr. Juraja Klimenta s JUDr. O. X., LL.M. a na to nadväzujúcich obvineným uvádzaných tvrdení, že „on sám zastával funkciu ministra spravodlivosti, pričom je taktiež advokátom a z uvedeného dôvodu je presvedčený, že takéto stretnutia nie sú a ani nemôžu byť postavené na báze profesionálnych kontaktov a čisto pracovných stretnutí vyplývajúcich čisto len z postavenia dotknutých osôb, hlavne ak sa neuskutočňujú pod záštitou určitej verejnoprávnej inštitúcie alebo na to postavením určenie autority“ je potrebné uviesť, že obvinený žiadnym objektívnym spôsobom nedokázal akúsi „spriaznenosť“ medzi JUDr. Jurajom Klimentom a JUDr. O. X., LL.M. a nedokázal objektívne dementovať vyjadrenie sudcu k danej námietke, že išlo výslovne o pracovné stretnutie.

Ak ide o námietku obvineného, že JUDr. Juraj Kliment sa v napádanom rozhodnutí vyjadril spôsobom, že badá prax obvinených, ktorá spočíva v podozreniach z účelových podaní proti sudcom, ide zo strany obvineného o kritizovanie spôsobu rozhodovacej činnosti sudcu, ktorá sama o sebe nemôže byť právnym podkladom na vylúčenie z rozhodovania vo veci (§ 32 ods. 6 Tr. por.).

V prípade namietaných skutočností ohľadom JUDr. Petra Štífta je potrebné uviesť, že existencia pracovnoprávneho vzťahu na Ministerstve spravodlivosti na vedúcej pozícii v čase, keď bol JUDr. O. X., LL.M. ministrom spravodlivosti ako údajná „nie bežná ani samozrejماً záležitosť“ tieto možno vyhodnotiť ako špekulácie obvineného bez akéhokoľvek racionálneho základu odôvodňujúceho vylúčenie JUDr. Petra Štífta z rozhodovania v jeho trestnej veci. Vo vzťahu k vyjadreniu obvineného ohľadom spochybňovania získania odbornej justičnej skúšky JUDr. Petra Štífta je potrebné plne sa stotožniť s vyjadrením dotknutého sudcu, že zákon v tejto otázke neupravuje právomoc pre ústavnoprávny výbor Národnej rady Slovenskej republiky, a teda ide opätovne o nepodložené a subjektívne závery obvineného bez preukázania súvislosti medzi týmito závermi a nemožnosťou nestranného rozhodovania sudcu v jeho trestnej veci. Zároveň je potrebné uviesť, že sťažnostný súd nie je oprávnený na akékoľvek posudzovanie zákonnosti okolností získania odbornej justičnej skúšky. Tzv. sudcovskú spôsobilosť posudzujú iné justičné orgány. Uvedený argument je teda zo strany obvineného neprímeraný a vykazuje znaky účelovej snahy o vylúčenie zákonného sudcu z rozhodovania v jeho veci.

V prípade JUDr. Mariána Mačuru je potrebné replikovať, že obvinený neuviedol žiadne konkrétne skutočnosti, ktoré by uvedeného sudcu mali diskvalifikovať z rozhodovania v predmetnej veci. Jediné tvrdenie obvineného, a to paralelné pôsobenie JUDr. Mariána Mačuru a JUDr. O. X., LL.M. na Ministerstve spravodlivosti nezakladá žiadne dôvodné obavy z jeho zaujatosti resp. absencie schopnosti

rozhodnúť vo veci nezaujato a nestranne.

Konkluzívne možno zhrnúť, že vzťah jednotlivých členov senátu 5T, a to JUDr. Juraja Klimenta, JUDr. Petra Štífta a JUDr. Mariána Mačuru s JUDr. O. X., LL.M. v trestnej veci obvineného nedosahuje takú intenzitu, ktorá by dokázala prelomiť zdanie, že menovaní sudcovia sú nestranní v rozhodovaní v trestnej veci obvineného, či už zo subjektívneho alebo z objektívneho hľadiska. Ak by však vzťah namietaných sudcov s JUDr. O. X., LL.M. aj presahoval intenzitu pracovného vzťahu, vzhľadom na už uvádzanú skutočnosť, že JUDr. O. X., LL.M. vo veci obvineného nevykonával dozor a ani žiadny procesný úkon, takýto vzťah by nezakladal dôvod na ich vylúčenie (k riešeniu obdobného vzťahu možno odkázať aj na rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 2 TdoVS 2/2023 zo 7. novembra 2023).

Sťažnostný senát najvyššieho súdu preto dospel jednomyselne k záveru, že napadnuté uznesenie, ktorým senát najvyššieho súdu rozhodol podľa § 32 ods. 3 Trestného poriadku, že sudcovia súdneho oddelenia 5T najvyššieho súdu JUDr. Juraj Kliment, JUDr. Peter Štíft a dočasne pridelený sudca JUDr. Marián Mačura nie sú vylúčení z vykonávania úkonov trestného konania v trestnej veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 5 Tost 6/2024 a primárne na Špecializovanom trestnom súde pod sp. zn. 6T/12/2023, je právne správne a z uvedeného dôvodu sťažnostný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výrokovej časti rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.